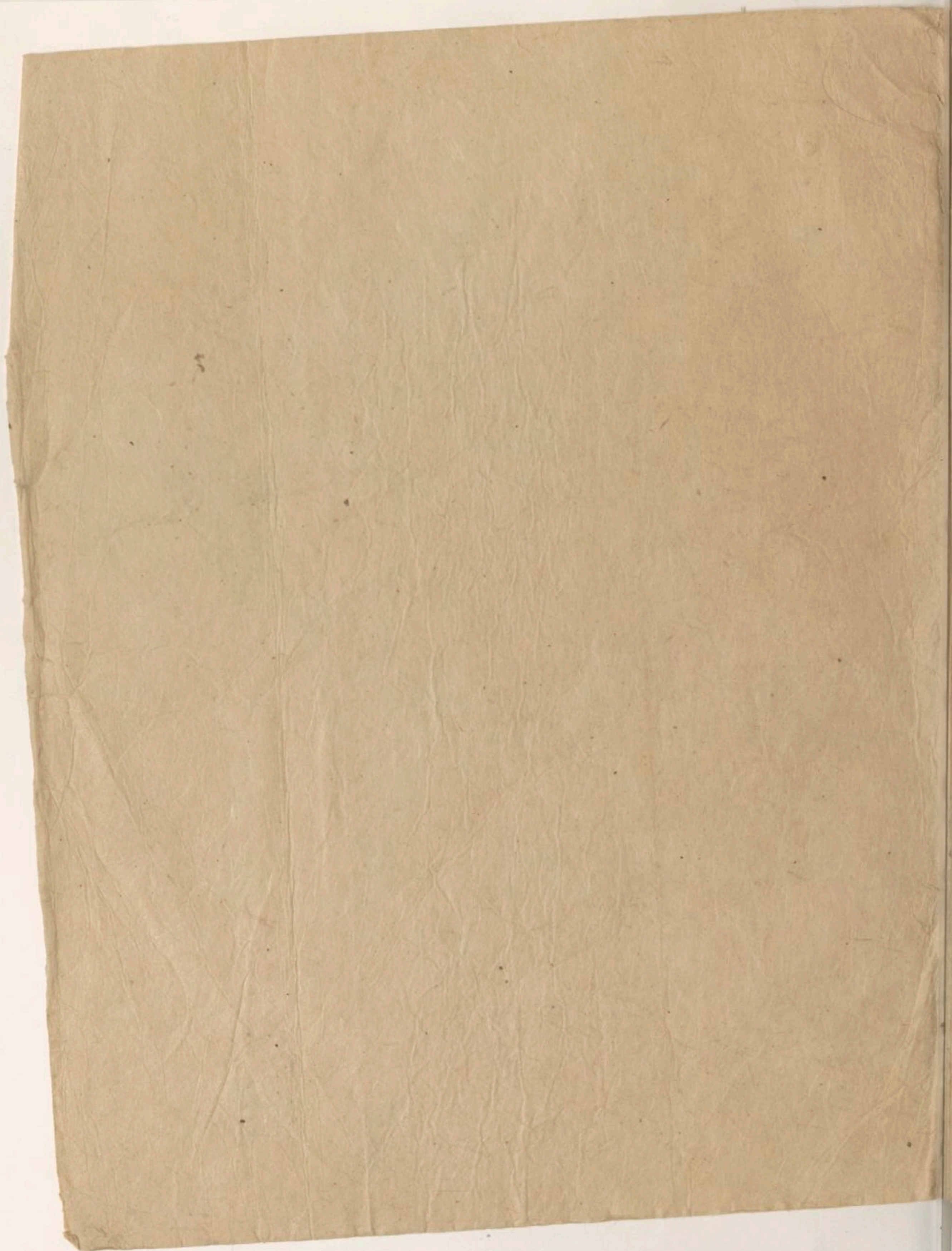

no
Indoch
18

RECEIVED
LIBRARY
MS. 6297

Certificat exact et sincère au tirage
de mille cent vingt exemplaires.

Fait le 2 septembre 1942

Le Directeur
de l'Imprimerie Langlois.

J. Langlois

Letter sent at present on paper
be still sent with the same
to be of the same paper
to be of the same paper
to be of the same paper

—

THƠ' HÀN MẶC TỬ'

ĐIỂN ĐÁP (Thơ) và một bài 1934.
—
MÀU THƯỜNG (Thơ) và
KINH SỬ (Thơ)
—
ĐIỂN ĐÁP (Thơ) và
CẢNH ĐÀN ĐUY (Thơ) và
CÁC ĐÁP MỆ (Thơ) và không rõ ràng là

H^o Indoch.
78

TÁC PHẨM HÀN MẶC TỬ:

GAI QUÊ (Thơ) *Đã xuất bản 1936.*

ĐAU THƯƠNG (Thơ)

XUÂN NHƯ Ý (Thơ)

THƯỢNG THANH KHÍ (Thơ)

CẨM CHÂU DUYÊN (Kịch thơ)

CHƠI GIỮA MÙA TRĂNG (Thơ không vần) *Sắp in.*

Quách Tấn giữ bản quyền

HÀN MẶC TỬ'

thơ

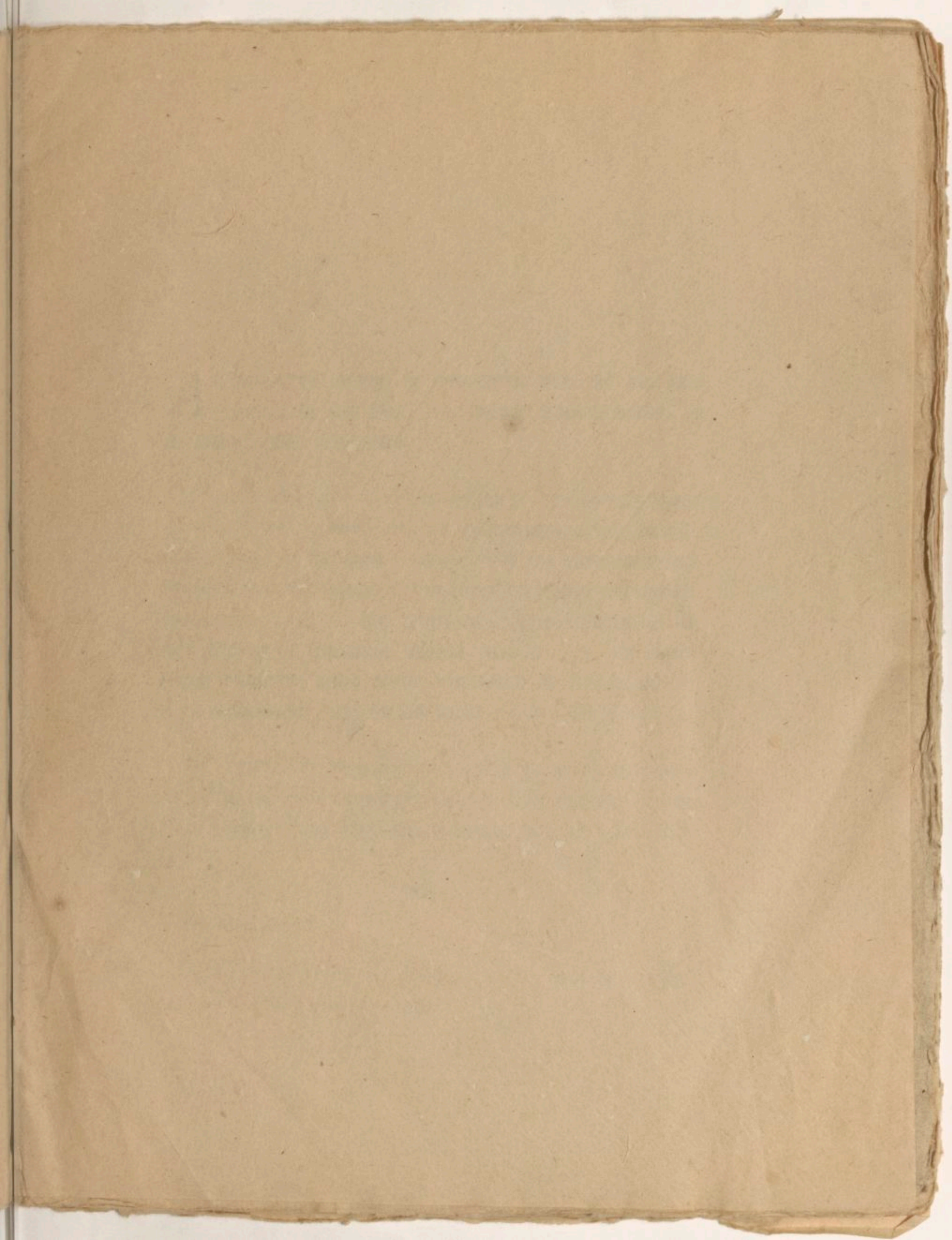
PHẠM TỬ

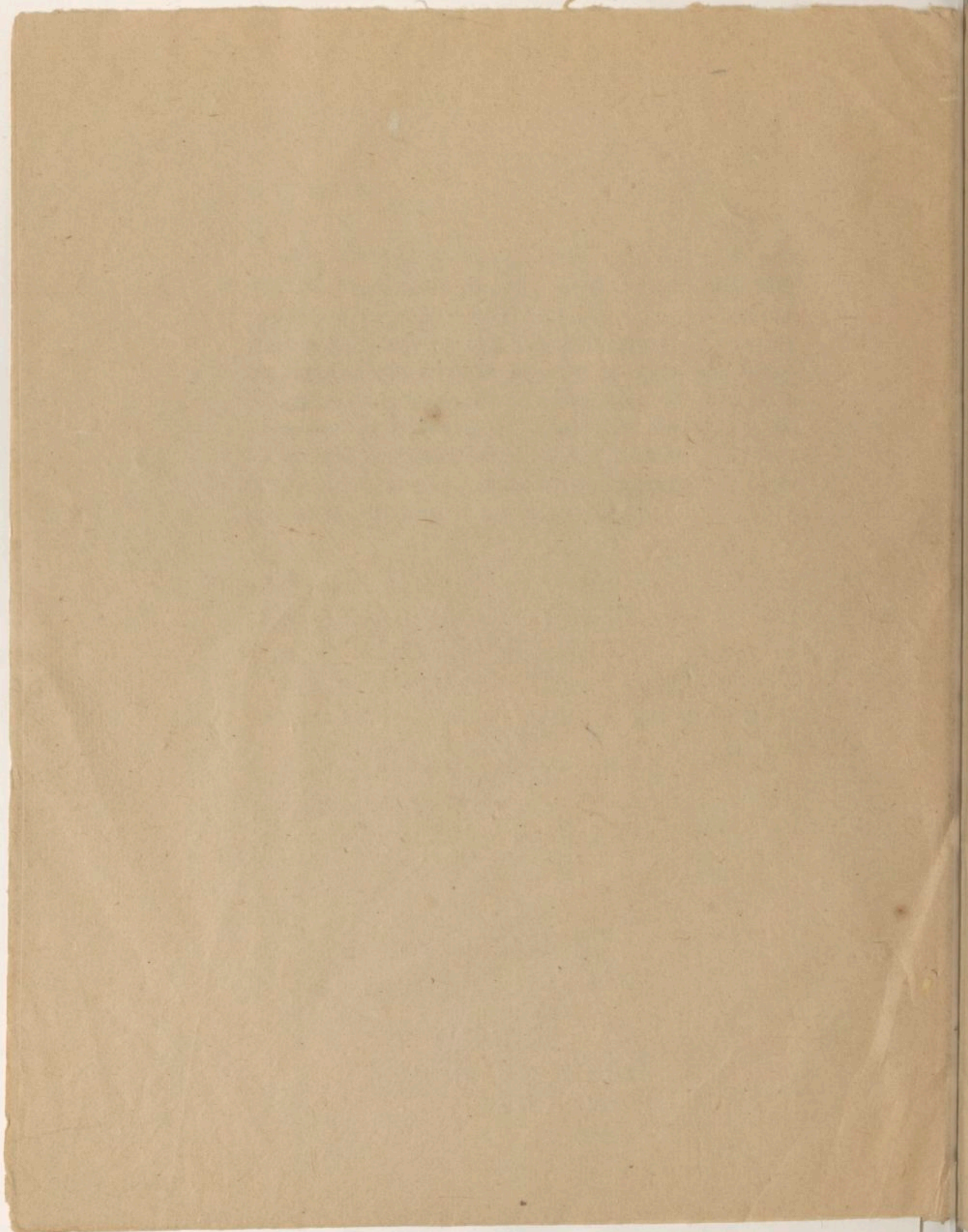
minh họa

SAIGON
ĐÔNG PHƯƠNG XUẤT BẢN

MCMXXXII

THƠ HÀN MẶC TỬ THUỘC VỀ TỬ SÁCH TRÍ THỨC CỦA
NHÀ XUẤT BẢN ĐÔNG PHƯƠNG NGOÀI NHỮNG BẢN GIẤY
THƯỜNG CÓ IN THÊM : MƯỜI LĂM BẢN TRÊN GIẤY DÓ VÂN
THƯỢNG HẠNG ĐẶT TẠI NHÀ LÀM GIẤY LẠI VIỆN LÀNG NGHỀ
BẮC KỲ ĐÁNH DẤU TỪ I ĐẾN XV ; NĂM BẢN TRÊN GIẤY VERGÉ
MOIRANS ĐÁNH DẤU A B C D E KHÔNG BÁN ; MỖI BẢN DÀNH
RIÊNG CHO GIA ĐÌNH VÀ CÁC BẠN CHÍ THÂN HÀN MẶC TỬ ĐỀU
CÓ PHỤ BẢN NHIỀU MÀU TỰ TAY HỌA SĨ PHẠM TÚ VẼ ; VÀ MỘT
BẢN ĐẶC BIỆT TRÊN VÓC NHIỀU VỚI NHIỀU TỰ TÍCH CỦA HÀN
MẶC TỬ VÀ SÁU NGUYÊN BẢN CỦA PHẠM TÚ.

*Ai nói vườn trăng là nói vườn mơ. Ai nói bến
mộng là nói bến tình. Người thơ là khách lạ
đi giữa nguồn trong trẻo.*

*Trên đầu Người là cao-cả, vô-biên và vô-lượng; chung
quanh Người là môn trón với yêu đương vây phủ bởi
trăm giây quyến-luyến. — làm bằng êm dịu, làm bằng
thanh bai. . . Gió phương mô đầy đưa Người đến bờ xa
lạ, đầy trinh-tiết và đầy thình-sắc. Người dừng lại để
hái những lá tình-hoa. Người nín lặng để mà nghe
tiếng trăng reo vang vang như tiếng châu báu vỡ-lỡ.
À ra Người cũng đại đột hốt vàng rơi bọc trong vật áo.*

*Trí Người đã dâng cao và thơ người dâng cao hơn
nữa. Thì ra Người đang say sưa đi trong Mơ-ước, trong
Huyền-diệu, trong Sáng-láng và vượt hẳn ra ngoài Hư-
Linh. . .*

** * **

Tôi làm thơ ?

*Nghĩa là tôi nhấn một cung đàn, bấm một đường tơ,
rung rinh một làn ánh sáng.*

Anh sẽ thấy hơi đàn lá-lướt theo hơi thở của hồn tôi
và chiu theo những sóng điện nóng ran trút xuống bởi
năm đầu ngón tay uyên-nhuyền.

Anh sẽ run theo khúc ngân-nga của tơ đồng, sẽ đề
mặc cho giai-âm rền-rĩ nuôi không ngưng.

Và anh sẽ cảm-giác lạ, nhìn không chớp mắt khi một
tia sáng đôn-xao tại có vì sao vờ. Những thứ ấy là âm-
điệu của thơ tôi, âm-điệu thiêng-liêng tạo ra trong khi
máu cuồng rên vang dưới ngòi bút.

Tôi làm thơ ?

Nghĩa là tôi yếu-đuối quá ! Tôi bị cảm-dở. Tôi phản
lại tất cả những gì mà lòng tôi, máu tôi, hồn tôi đều hết
sức giữ bí-mật.

Và nghĩa là tôi đã mất trí, tôi phát điên.

Nàng đánh tôi đau quá, tôi bật ra tiếng khóc, tiếng
gào, tiếng rú... Có ai ngăn-cản được tiếng lòng tôi ?

*
*
*

Tôi đã sống mãnh-liệt và đầy-đủ. Sống bằng tim, bằng
phổi, bằng máu, bằng lệ, bằng hồn. Tôi đã phát-triển

*hết cả cảm-giác của Tình-Yêu. Tôi đã vui, buồn, giận,
hờn đến gần đứt sự sống.*

**
* **

Thôi mời cô cứ vào...

*Ánh sáng lạ trong thơ tôi sẽ làm cho gò má cô đỏ gấc.
Và một khi cô đã vào là cô sẽ lạc, vì vườn thơ tôi rộng-
rinh, không bờ-bến. Càng đi xa càng ớn lạnh...*

HÀN MẶC TỬ

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

THƠ ĐƯỜNG LUẬT

THE MUSEUM

NHỚ TRƯỜNG XUYÊN

Trường Xuyên ơi ! Trường Xuyên ơi !
Viết chẳng nên câu nói nghẹn lời,
Mây nước bao la tinh lắng lắng
Gió sương mờ mịt nhớ chơi vơi.
Tương tư mộng thấy năm canh mộng,
Luyến ái trời vương bốn phía trời.
Đây nhớ đây thương mình tẻ quá
Có ai khăng khít lại quên ai.

BÊN KHÔNG NGỒ

Non sông hương nguyệt
Trần trụi một là do chẳng
Bông nguyệt lên rồi
Gid thì lên rồi
Khóc giong lên rồi
Bầu trời lên rồi
Chợt đây non sông
Nấm sa thềm đá
Nấm sa thềm đá

GÁI QUÊ

QUO IAN

TINH QUÊ

Trước sân anh thơ thẩn,
Đăm đăm trông nhận về;
Mây chiều còn phiêu bạt
Lang thang trên đời quê;
Gió chiều quên ngừng lại,
Giòng nước luôn trôi đi...
Ngàn lau không tiếng nói
Lòng anh dường dè mê.
Cách nhau ngàn vạn dặm
Nhớ chi đến trắng thề.
Dầu ai không mong đợi,
Dầu ai không lắng nghe
Tiếng buồn trong sương dục,
Tiếng hờn trong lũy tre.

Dưới trời thu man mác
Bàng bạc khắp sơn khê.
Dầu ai trên bờ liễu
Dầu ai dưới cánh lê...
Vời ngày xanh hờ hững
Cố quên tình phu thê,
Trong khi nhìn mây nước
Lòng xuân cũng não nề...

BẾN LÊN

Trăng nằm sóng soãi trên cánh liễu,
Đợi gió đông về dề lả lơi.
Hoa lá ngây tình không muốn động
Lòng em hồi hộp, chị Hằng ơi !

Trong khóm vi-lau rào rạt mãi...
Tiếng lòng ai nói sao im đi ?
Ô kia bóng nguyệt trần trường lắm,
Lộ cái khuôn vàng dưới đáy khe...

Vô tình dề gió hôn trên má
Bến lên làm sao lúc nửa đêm.
Em sợ lang-quân em biết được,
Nghĩ ngờ tới cái tiết trinh em.

BÊN LÊN

Tặng năm sông với trên cảnh liễu
Đội gió đông vờn lá liễu
Hoa là ngày liễu không muốn động
Lòng em bởi học, chỉ hằng coi

Trong khóm vì lan vào tại mãi
Tặng lòng ai nói sao im đi?
Ô kia bóng nguyệt treo trước lầu
Là cái khuôn vàng dưới chày khe...

Vô tình để gió hôn hồn má
Hên lên làm sao lúc nửa đêm
Lời ác lang-quan em biết được
Nghĩ nhớ tới cái liếc nhìn em

ĐAU THƯƠNG

BY THE AUTHOR

DALAT TRĂNG MƠ

Đây phút thiêng liêng đã khởi đầu :
Trời mơ trong cảnh thực huyền mơ !
Trăng sao đắm đuối trong sương nhạt,
Như đón từ xa một ý thơ.

Ai hãy làm thinh chớ nói nhiều,
Đề nghe dưới đáy nước hồ reo ;
Đề nghe tơ liễu run trong gió,
Và đề xem trời giải nghĩa yêu...

Hàng thông lấp loáng đứng trong im,
Cành lá-in như đã lặng chìm.
Hư thực làm sao phân biệt được !
Sông Ngân - Hà nổi giữa màn đêm.

Cả trời say nhuộm một màu trắng,
Và cả lòng tôi chẳng nói rằng.
Không một tiếng gì nghe động chạm,
Dẫu là tiếng vỡ của sao băng...

TÔI TÂN HÔN

Là sợi đường tơ dọi quá trắng,
Là bao nhiêu ngọc cũng chưa bằng.
Cả và thế-giới như không có :
Một vẻ yêu là một vẻ tân.

Đã có khi nào cô ước mơ
Rồi đây khai-mạc cuộc đời thơ...
Bằng đêm hôm ấy, êm như rót
Lời mật vào tai ngọt sửng-sờ !

Nhưng cái gì thơm đã tới kề,
Tôi e tinh-tử bớt say mê,
Không còn ý-nhị ban đầu nữa ;
Sẽ chán chương và sẽ chán chê.

Cho nên tôi tưởng tối tân-hôn
Chưa tới, còn xa đề được buồn...
Đề sống trong niềm thương nhớ đã,
Đề còn mườn-tượng đến giai-nhơn.

HUYỀN ÁO

Mới lớn lên trắng dã thẹn thò,
Thơm như tinh-ái của ni-cô.
Gió say lướt lướt trong màu sáng.
Hoa với tội đều cảm-dộng sơ.

Đang khi mầu-nhiệm phủ ban đêm,
Có thứ gì rơi giữa khoảng im
— Rơi tự thượng tầng không khí xuống —
Tiếng vang nhẹ nhẹ dội vào tim.

Tôi với hồn hoa vẫn nín thính,
Ngấm-ngấm trao đổi những ân-tình,
Đề thêm ấm-áp nguồn tư-tưởng,
Đề bóng trời khuya bớt giạt mình.

Từ đầu canh một đến canh tư,
Tôi thấy trăng mơ biến hóa như
Hương khói ở đâu ngoài xứ mộng,
Cứ là mỗi phút mỗi nên thơ.

Ánh trắng mỏng quá không che nổi
Nhưng vẻ xanh xao của mặt hồ ;
Nhưng nét buồn buồn tơ liễu rủ ;
Nhưng lời năn nỉ của hư-vô.

Không gian dầy-dặc toàn trắng cả :
Tôi cũng trắng mà nàng cũng trắng.
Mỗi ảnh mỗi hình thêm phiêu-diêu,
Nàng xa tôi quá nói nghe chẳng ?

MÙA XUÂN CHÍN

Trong làn nắng ửng khói mơ tan,
Đôi mái nhà tranh lấm-tấm vàng.
Sột-soạt gió trêu tà áo biếc,
Trên giàn thiên-lý — Bóng xuân sang.

Sóng cỏ xanh tươi gợn tới trời,
Bao cô thôn-nữ hát trên đồi ;
— Ngày mai trong đám xuân xanh ấy,
Có kẻ theo chồng bỏ cuộc chơi.

Tiếng ca vút vèo lưng chừng núi,
Hồn hèn như lời của nước mây.
Thăm-thĩ với ai ngồi dưới trúc,
Nghe ra ý-vị và thơ-ngây.

Khách xa, gặp lúc mùa xuân chín,
Lòng trí bâng khuâng sực nhớ làng :
— « Chị ấy năm nay còn gánh thóc
Dọc bờ sông trắng nắng chan chan ?... »

THỜI GIAN

Còn đâu trắng-lệ những thời xanh,
Mùi vị thơm-tho một ái-tình.
Đổ kiếm cho ra trong lớp bụi
Ít nhiều hơi-hám của kiên-trinh.

Đừng tưởng ngàn xưa còn phảng-phất
Nơi làn gió nhẹ lúc ban đêm.
Hồn xưa tự ấy không về nữa :
Ở cõi hư-vô dấu đã chìm.

Chỉ có trăng sao là bất diệt,
Cái gì khác nữa thấy di qua.
Tây-Thi nàng hỏi bao nhiêu tuổi,
Vẻ đẹp mê-tơ vẫn nỡ nà ?

Tôi lạy muôn vì tinh-tú nhẹ,
Xin đừng luân-chuyển đề thời-gian
Chậm đi, chớ kể tôi yêu-dấu
Vẫn giữ màu tươi một mỹ-nhân.

ĐÔI TA

.
Mà anh hay em trong tim đều rạn,
Đều chôn sâu hình ảnh một người mơ !
Bây giờ đây quẩn quít, hiện bây giờ
Chỉ biết có đôi ta là đang sống,
Đang cho nhau ngọt ngào và đang mộng;
Cố làm lơ không biết đến thời gian,
Đến bông hoa tàn tạ với trăng ngàn,
Đến những tình duyên chung quanh thất vọng ;
— Nhiều hạnh-tình tan đi vì đã lỏng.
Ôi muôn năm ! Giấc mộng đã đời chưa ?

Lúc ấy sóng triều rền rĩ chưa bura.
Cứ nhắm mắt, cứ yêu nhau như chết,
Cứ sáng sốt, tê mê và rủ liệt,
Đừng nghe chi âm hưởng địa cầu đang
Vỡ toang ra từng mảnh, cả không gian,
Cả thời gian, từ tạo thiên lập địa,
Đều trộn trạo, điều hòa và xí xóa,
Thành hư không như tình ái đôi ta...

CAO HỨNG

Tôi làm trăng cồ-độ,
Lượng trời rộng bao la.
Tôi làm Tô-dông-Pha
Đàn tương tư lạc điệu.

Thơ tôi thương huyền diệu
Mọc lên đạo từ bi.
Tôi bắt chước Hi-Di
Ngủ một trăm ngày dậy,

Xem mặt trời đang cháy
Là diêm có tiên-tri.
Tôi thấy nàng Tây-Thi
Giặt sa trên bàn thạch.

Tôi yêu trời nguyệt bạch,
Tôi say máu thanh thiên,
Tôi ung ^a thuyền quỳên
Ở trong pho tinh sử.

ĐÂY THỜI ỨNG

Cho tôi hoa đèn ngự,
Cho tôi lòng ni-cô,
Xuân trên má nường Thơ
Ngon như tinh mới cần.

Gió theo lời gió mây hương
Đông nước hồn thiệp hoa búp lay
Thuyền ai chèo bến sông Trăng đỏ
Cỏ chơ màng về kịp lời này?

Mơ khách đường xưa khách đường xa
Áo em trắng quá nhìn không ra
Ở đây sương khói mờ nhân ảnh
Ai biết tình ai có đậm đà?

ĐÂY THÔN VĨ-GIÀ

Sao anh không về chơi thôn Vĩ?
Nhìn nắng hàng cau nắng mới lên.
Vườn ai mướt quá, xanh như ngọc
Lá trúc che ngang mặt chữ điền.

Gió theo lối gió mây đường mây,
Dòng nước buồn thiu, hoa bắp lay...
Thuyền ai đậu bến sông Trăng đó,
Có chở trăng về kịp tối nay?

Mơ khách đường xa, khách đường xa,
Áo em trắng quá nhìn không ra...
Ở đây sương khói mờ nhân ảnh,
Ai biết tình ai có đậm đà?

NHỮNG GIỌT LỆ

Trời hỡi, bao giờ tôi chết đi?
Bao giờ tôi hết được yêu-vị,
Bao giờ mặt nhật tan thành máu,
Và khối lòng tôi cứng tợ si?

Họ đã xa rồi khôn níu lại,
Lòng thương chưa đã, mến chưa bừa...
Người đi, một nửa hồn tôi mất,
Một nửa hồn tôi bỗng dại khờ.

Tôi vẫn còn đây hay ở đâu?
Ai đem tôi bỏ dưới trời sâu?
Sao bông phượng nở trong máu huyết,
Nhỏ xuống lòng tôi những giọt châu?

G H E N

Ta ném mình đi theo gió trắng :
Lòng ta tản khắp bốn phương trời.
Cứu trùng là chốn xa xôi lạ,
Chim én làm sao bay đến nơi ?

Chiếc tàu chờ cả một đêm trăng,
Muôn ánh sao ngời chói thẳng băng.
Muôn sợi hương trầm say bối rối,
Muôn vản thần thánh sống cao sang.

Giây phút, ôi chao ! nguồn cực lạc,
Tình tôi ghen hết thú vô biên.
Ai cho châu báu, cho thính sắc,
Miệng lưỡi khô khan hết cả thêm.

CUỐI THU

Lựa trời ai dệt với ai căng,
Ai thả chim bay đến Quảng-Hân,
Và ai gánh máu đi trên tuyết,
Mảnh áo da cừu ngấm nở nang.

Mây vẽ hăng hà sa số lệ,
Là nguồn ly biệt giữa cô đơn.
Sao không tô diêm nên sương khói,
Trong cõi lòng tôi buổi chập chờn.

Đầy bãi cô liêu lạnh hững hờ,
Vời buồn phơn phớt, vắng trơ vơ.
Cây gì mảnh khảnh run cầm cập,
Điêm báo thu vàng gãy xác xơ.

Thu héo nắc thành những tiếng khô.
Một vì sao lạ mọc phương mô?
Người thơ chưa thấy ra đời nhỉ?
Trình bạch ai chôn tận đáy mồ?

ĐÀN NGỌC

Điện Hàm-Chương mai hoa còn rớt ngọc,
Xiêm nghề nàng ven vén dề hương lay,
Nốc đi cho làn phấn diêm màu say,
Cho rúng động toàn thân người rớm khóc.

Rồi muôn xuân đã nư chiều thồn thức,
Đều run lên như thẻ tẩm hồn mơ.
Ai reo chi thương tiếc giữa đường tơ,
Cho lỗ dờ vang lên từng tiếng nấc!

Nguồn sáng láng lờ đi trong sự thật,
Trong ảo huyền và trong cả mê ly.
Ai nữ nào cắt nghĩa tới hàng mi:
Là ừ lại, là trào ra nước mắt.

Bằng trăm tiếng vẽ ra trăm màu sắc,
Vời đôi tay nàng trút hết dề mê.
Dạ lan hương bưng mở cánh e dè,
Trong khúc nhạc rên đều hơi gió tốt.

Đàn ngọc đã rit lên chiều nả nớt,
Tôi kêu rêu van khóc lạy nàng thôi !
Hãy uống đi cốc rượu ngấm đầy hơi,
Chan chứa vị nồng say đêm hợp cần.

Nàng! Lạy Nàng! hãy nghe tôi cầu khẩn :
Hãy khoan tay cầm lại trí tương tư,
Đang chờn vờn trong nguồn sáng ngắt ngư,
Đang lướt lướt ở trong màu họa lệ.

Trên cung bực hãm mau niêm ngọc kê,
Vời lòng run ngưng hết cả thanh âm,
Cho lũng lơ chơi với điệu phong cầm,
Cho tôi bớt bồi hồi trong một phút.

LƯU LUYẾN

Chửa gặp nhau mà đã biệt ly,
Hồn anh theo rõi bóng em đi.
Hồn anh sẽ nhập trong luồng gió,
Lưu luyến bên em chẳng nói gì.

Thơ em cũng giống lòng em vậy,
Là nghĩa thơm tho như ánh trăng,
Mềm mại như lời tơ liễu rủ,
Âm thầm trong áng gió bắn khoan.

Anh đã ngâm và đã thuộc lâu
Cả người rung động bởi thương đau,
Bởi vì mê mẩn vì khoan khoái,
Anh cần lời thơ để máu trào ...

Lời thơ ngậm cứng, không rền rĩ,
Mà máu tim anh vọt láng lai.
Thơ ở trong lòng reo chẳng ngớt,
Tiếng vang tha thiết dội khắp nơi.

Em đã nghe qua, em đã hay,
Tình anh sao phải chứng mê say,
Anh điên anh nói như người dại
Van lạy không gian xóa những ngày ...

Những ngày đau khổ nhuộm buồn thiu,
Những áng mây lam cuốn dập diu,
Những mảnh nhạc vàng rơi lả tả,
Những niềm run rẩy của đêm yêu.

Anh đứng cách xa hàng thế giới,
Lặng nhìn trong mộng miệng em cười.
Em cười anh cũng cười theo nữa,
Để nhẩn hờn em đã tới nơi.

HÃY NHẬP HỒN EM

Đừng nhắc nhở tên anh ngoài lỗ miệng,
Vi gió hương nghe được rĩ thắm hoa.
— Lộ mắt rồi tâm sự của đôi ta
Chưa hề nói cho một ai nghe biết,
Chưa hề dặn ngày mai rồi tiễn biệt,
Chưa khi nào đọc đến chữ chia ly.

Bỗng đêm nay, trước cửa bóng trăng quý,
Sấp mặt xuống cúi mình theo dáng liễu.
Lời nguyện gẫm xanh như màu huyền diệu,
Nào nề lòng viễn khách giữa lúc mơ.
Trời từ bi cảm động ứa sương mờ,
Sai gió lại lay hồn trong kẽ lá
Trăng choáng vầng với hoa tàn cùng ngã
Anh đoán chừng cơn ấy em ngắt đi.

Khổ lòng chưa, em hỡi! Mộng tình si
Cuồng dại quá, khiến nước mây sương sượng.
Nhưng qua rồi những phút giây tơ tưởng,
Anh nhìn trăng lặn lên đậu ngành cao.
Phải giờ này đang lúc em chiêm bao,
Vì chính giờ này anh đang yêu thiết,
— Em, hãy nhập hồn em trong bóng nguyệt.

SẦU VẠN CỎ

Lòng ta sầu thắm hơn mùa lạnh,
Hơn hết u buồn của nước mây.
Của những tình duyên thương lỡ dở,
Của lời rên siết gió heo may.

Cho ta nhận lấy không đền đáp,
Ơn trọng thiêng liêng xuống bởi trời,
Bằng tiếng kêu gào say chệnh choảng,
Bằng tim, bằng phổi nóng như sôi.

Và sóng buồn dâng ngập cả hồn,
Lan tràn đến bến mộng tân hôn.
Khóe cười nức nở nơi đầu miệng,
Là nghĩa, trời ơi, nghĩa héo don.

TRƯỜNG TƯƠNG TƯ

Hiền gì không ý nghĩa của trời thơ
Của hương hoa trong trời lớn lọt bầy
Của lời cảm muôn vì sao ấy này
Hiền gì không em hỏi ! hiền gì không ?
Anh ngâm nga để mở rộng cửa lòng,
Cho trăng xuân tràn trẻ say chơi vơi,
Cho nắng hương vấn vương muôn ngàn sợi ;
— Cho em buồn, trời đất ứa sương khuya,
Để em buồn, để em nghiệm cho ra
Cái gì kết lại mới thành tinh tú ;
Và yên ương bởi đâu không đoán tụ,
Và tình yêu sao lại dở dang chi,
Và vì đâu, gió gọi giạt lời đi.
— Lời đi qua một chiều trong kẽ lá,
Một làn hương mới nửa lừng sa ngã,
Anh nếm rồi ý vị của làn mơ.

Lệ Kiều ơi ! em còn giữ ý thơ
Trong đôi mắt mùa thu trong leo lẻo,

Ở xa xôi lặng nhìn anh khô héo.
Bên kia trời, hãy chụp cả hồn anh.
Hãy van lơn ở dưới chân Bàn thành,
Cho yêu ma muôn năm vùng trở dậy,
Náo không gian cho lửa lòng bùng cháy,
Và để cho kinh động đến người tiên,
Đang say sưa trong thế giới Hảo-huyền,
Đang trứng giỡn ở trên sông Ngân biếc...

Anh rõ trước sẽ có ngày cách biệt,
Ngó như gần, song vẫn thiệt xa khơi !
Lau mắt đi, đừng cho lệ đầy vơi.
Hãy mượn tượng một người thơ đang sống
Trong im lìm, lẻ loi trong dẫy động.
— Cũng hình như, em hơi ! động Huyền Không
Mà đêm nghe tiếng khóc ở đáy lòng,
Ở trong phổi, trong tim, trong hồn nữa.
Em cố nghĩ ra một chiều vàng ủa,
Lá trên cành héo hắt, gió ngừng ru :
« Một khối tình nức nở giữa âm u,

« Một hồn đau rả lãn theo hương khói,
« Một bài thơ cháy tan trong nắng dọi,
« Một lời run hơi hóp giữa không trung,
« Cả niềm yêu, ý nhớ cả một vùng,
« Hóa thành vũng máu đào trong ác lặn ».

Đây là tất cả người anh tiêu tán,
Cùng trăng sao bàng bạc xứ Say Mơ,
Cùng tình em tha thiết như văn thơ,
Ràng rịt mãi cho đến ngày tận thế.

TRÚT LINH HỒN

X Máu đã khô rồi thơ cũng khô
Tình ta chết yểu tự bao giờ!
Từ nay trong gió, — trong mây gió,
Lời thăm thương rền khắp nẻo mơ.

Ta còn triu mến biết bao người
Vẻ đẹp xa hoa của một trời,
Đầy lệ, đầy thương, đầy tuyệt vọng.
Ôi ! giờ hấp hối sắp chia phôi !

Ta trút linh hồn giữa lúc đây,
Gió sầu vô hạn thổi trong cây...
— Còn em sao chẳng hay gì cả ?
Xin dề tang anh đến vạn ngày.

NGŨ VỚI TRĂNG

Ta không nhấp rượu,
Mà lòng ta say...
Vi lòng nao nức muốn
Ghi lấy đám mây bay...
Té ra ta vốn làm thi-sĩ,
Khát khao trăng gió mà không hay !
Ta đi bắt nắng ngừng, nắng reo, nắng cháy
Trên sông cảnh, — sông áo cô gi má đỏ hây hây...
Ta rinh nghe niềm ý bâng khuâng trong gió lảng,
Vời là hơi thở nồng nàn của tuổi thơ ngây
Giò nâng khúc hát lên cao vút,
Văn thơ uốn éo lách rùng mây.
Ta hiểu ra rồi, trong một phút,
Lời tình chơi với giữa sương bay.

Tiếng vàng rơi xuống giếng,
Trăng vàng ôm bờ ao...
Giò vàng dang xao xiếng,
Áo vàng hờ chị chưa chồng đã mặc đi đêm.
Theo tôi đến suốt xa miền,
Còi thơ, còi mộng, còi niềm yêu đương...

Mây trôi lơ lửng trên giòng nước,
Đôi tay vốc uống quên lạnh lòng.
Ngả nghiêng dỗi cao bọc trắng ngủ,
Đầy mình lốm đốm những hào quang...

MỘT MIỆNG TRẮNG

Cả miệng ta trắng là trắng!
Cả lòng ta vô số gái hồng nhan ;
Ta nhả ra đây một nàng,
Cho mây lặng lờ, cho nước ngắt ngáy,
Cho vì sao rụng xuống mái rừng say.
Gió thổi rào rào như lá đổ,
Suối gì trong trắng vẫn đồng trinh.
Bóng ai theo rồi bóng mình,
Bóng nàng yêu tinh.
Dịp cười như tiếng vỡ pha lê...
Thưa, tôi không dám say mê,
Một mai tôi chết bên khe ngọc tuyến.
Bây giờ tôi dại tôi điên,
Chấp tay tôi lạy cả miền không gian.

Hẹn tôi tặng sáng đi tìm mộng,
Mộng còn lưỡng vường bến xa mơ...
Tiếng gà gáy rụng trắng đầu hạ,
Tôi hoảng hồn lên, giận sửng sờ !

BIÊN HỒN TA

Máu tim ta tuôn ra làm biển cả,
Mà sóng lòng rồn rập như mây trôi.
Sóng lòng ta tràn lan ngoài xứ lạ,
Dâng cao lên, cao tột tới trên trời.

Ôi, ta đã mửa ra từng búng huyết,
Khi say sưa với lượn sóng triền miên,
Khi nhận lấy trong thâm tâm cay nghiệt,
Dọng hồn đau trăm vạn nỗi niềm riêng.

Ta muốn níu hồn ai đương hiển hiện
Trong lòng và đang tắm máu sông ta.
Ta muốn vớt ai ra ngoài sóng điện,
Đề nhìn xem sắc mặt với làn da.

Ôi ngông cuồng! ôi rồ dại, rồ dại!
Ta đi thuyền trên mặt nước lòng ta.
Ôi ngông cuồng! ôi rồ dại, rồ dại!
Ta cầm thuyền chình giữa vũng hồn ta!

HỒN LÀ AI

Hồn là ai ? là ai ? tôi chẳng biết.
Hồn theo tôi như muốn cợt tôi chơi.
Môi đầy hương tôi không dám ngậm cười.
Hồn vội mớm cho tôi bao ánh sáng...
Tôi chết giả và no nê vô hạn,
Cười như điên, sắc súa cả mùi trắng.
Áo tôi là một thứ ngợp hơn vàng,
Hồn đã cẩu, đã cáo, nhai ngấu nghiền !
Thịt da tôi sượng sần và tê điển,
Tôi đau vì rừng rợn đến vô biên.
Tôi chìm hồn xuống một vũng trăng êm,
Cho trăng ngập, trăng dồn lên tới ngực.
Hai chúng tôi lặng yên trong thồn thức,
Rồi bay lên cho tới một hành-tinh,
Cùng ngả nghiêng lăn lộn giữa muôn hình,

Đề gào thét một hơi chơ rờn ốc
Cả thiên đàng, trần gian và địa ngục.

Hồn là ai ? là ai ? tôi không hay,
Dẫn hồn đi rờng rã một đêm nay,
Hồn mệt lả mà tôi thì chết giấc...

CÔ LIÊU

Gió lùa ánh sáng vô trong bãi,
Trăng ngập đầy sông, chảy lảng lai.
Buồm trắng phất phơ như cuống lá,
Lòng tôi bát ngát rộng bằng hai.

Tôi ngồi dưới bến đợi nường Mơ,
Tiếng rú ban đêm rạn bóng mờ,
Tiếng rú hồn tôi xô vỡ sóng,
Rung tầng không khí, bạt vi-lô.

Ai đi lảng lảng trên làn nước,
Vời lại ai ngồi khít cạnh tôi ?
Mà sao ngậm cứng thơ đầy miệng,

Không nói không rằng nín cả hơi !
Chao ôi ! ghê quá trong tư tưởng,
Một vũng cô-liêu cũ vạ đời !

SÁNG LÁNG

Sông Ngân đã im lìm không tiếng sóng,
Mà lòng anh rào rạt mãi không thôi !
Ở tầng cao khúc Nghê Thường đồng vọng !
Nghe gì đâu, em hỡi ! rặng mây trôi.

Anh đã thoát hồn anh ngoài xác thịt,
Đề chập chờn trong ánh sáng mộng lung,
Đề tìm em đưa hai tay ràng rịt
Mảnh tình thiêng ngã ngòn giữa không trung.

Anh đã gặp hồn em đương chơi vơi,
Bến Mê Hà trên giải nước mênh mang.
Anh đã đón tình em bay phát phời,
Như hương trắng dằm thắm cõi không gian.

Chúng ta biến, em ơi, làm thanh khí,
Cho tan ra hòa hợp với tình anh
Của trời đất, của muôn vạn ý nhị,
Và tình ta sáng láng như trăng thanh.

HỒN LÌA KHỎI XÁC

Há miệng cho hồn văng lên muôn trượng,
Chơi vơi trong khí hậu chín tầng mây.
Ánh sáng lạ sẽ tan vào hư lãng,
Trời linh thiêng ; cao cả gợi nồng say...

Vi không giới, nơi trầm hương vắng lặng,
Nên hồn bay vùn vụt tới trắng sao,
Sóng gió nổi rùng rùng như địa-chấn,
Và muôn vạn thần phách ngã lao đao.

Cả hơi hám muôn xưa theo âm ảnh,
Hồn trơ vơ không biết lạc về đâu ?
Và vương phải muôn vạn tinh khí lạnh,
Hồn mê man bất tỉnh một hồi lâu.

HỒN KHỎI LỘN
Rồi sáng sớm bay tìm muôn tử khí,
Mà muôn sao xa cách cõi hoang sơ.
Hồn cảm thấy bụi ngùi như rớm lệ.
Thôi hồn ơi, phiêu lạc đến bao giờ!

Hồn hãy thoát ly ra ngoài tâm tưởng
Là hồn đừng nghĩ ngợi đến hồn trong,
Cứ dễ mặc hồn ngoài bay lượn vờn,
Ngao du cùng khắp cõi trí mệnh mông.

Xác ta sẽ hút bao nguồn trắng loạn,
Ngắm vào trong cơ thể những hoa hương,
Và sẽ thở ra toàn hơi thở sáng,
Đề trên cao, hồn khỏi lộn máu sương.

Rồi hồn ngấm tử thi hồn tan rã,
Bốc thành âm khí loăng nguyệt cầu xa.
Hồn mất xác, hồn sẽ cười nghiêng ngã,
Và kêu rêu thảm thiết khắp bao la...

Ôi hồn thiêng liêng không hề chết đặng,
Làm sao hồn chẳng hiểu nghĩa vô biên.
Ngày tận thế là ngày thôi tán loạn,
Xác của hồn, hồn của xác y nguyên.

Đêm nay ta khắc hồn ra khỏi miệng,
Đề cho hồn đỡ bớt nỗi bi thương.
Nhưng khốn nỗi xác ta đánh cầm tiếng,
Hồn đi rồi, không nhập xác thế lương.

SIÊU THOÁT

Mới hay cõi siêu hình cao tột bậc,
Giữa hư vô xây dựng bởi trăng sao.
Xa lắm rồi, xa lắm, hãi dương bao !...
Ai tới đó chẳng mê man thần trí,
Tòa châu báu kết bằng hương kỳ dị
Của tinh yêu rung động lớp hào quang.
Nhưng cù lao trôi nổi xứ mệnh mang,
Sẽ qui tụ, thâu về trong một mối,
Và tư tưởng không bao giờ chấp nổi.
Là vì sao ? Vì sợ kém thiêng liêng.
Tri vô cùng lan nghĩ rộng vô biên
Cắt nghĩa hết những anh hoa huyền bí.
Trời bát ngát không cần phô triết lý.
Thơ lãng lai chấp chóa những hàng châu.
Ta hiểu chi trong áng gió nhiệm mầu,
Nhưng hạt lệ của trích tiên dày đọa.

A ha hả ! say sưa chề chán đã.
Ta là ta hay không phải là ta ?
Có gì đâu, cả thể với cao xa,
Như cội rễ của trăm nguồn đạo hạnh.
Hớp rượu mạnh, máu càng hăng sức mạnh.
Ôi diên rồ ! khoái lạc đến ngắt ngư.
Thương là thương lòng mình giận chưa nư.
Hồn vội thoát ra khỏi bờ trí tuệ.

NGOẠI VỤ TRỤ

Lụt Hồng Thủy trời không cho tái lại,
Khiến bồ câu bay bổng quá không gian.
— Ra không gian là vượt hẳn thượng tầng.
Tấp tểi đến ở ngoài kia vũ trụ,
Nơi khí tượng bốc ngàn muôn tinh tú,
Nơi không cho hồn lai vãng quan chiêm.
Sáng vô cùng, sáng láng cả mọi miền,
Không u ám như cõi lòng ma quỷ.
Vi có dấng Hằng Sống, hằng ngự trị,
Nhạc thiêng liêng đồn trời khắp hư linh.

Ồ say sưa trên hết các tục tình,
Ồ thú lạ, những phút giây thanh thoát.
Hương cho thơm ứ đầy hơi khoái lạc,
Máu cho cuồn run giận đến miên man.
Hồn hơi hồn, lên nữa, quá thình gian,

Tim tới chốn chiêm bao ngoài sự thực.
Mộng là mộng tràn trề muôn vạn ức.
Tinh thơm tho như ngấn lệ còn nguyên.
Ta ước ao đầu đội mũ triều thiên,
Và tắm gội ở trong nguồn ánh sáng.
Ca những điệu ngọc vàng cao sang sáng,
Lời văng xa truyền nhiễm đến vô song.
Bầu hạo nhiên lỏng lộng một màu trong,
Không rung động bởi tơ huyền nào nức.
Hồn hơi hồn, bay ra ngoài kia mức,
Nơi thiên sâu địa thẳm giới Lâm bô.
Say máu ngà, say nửa tới chừng mô
Cả Vũ trụ tan theo ngày Phán Xét,
Là khủng khiếp cả Trời Đất tiêu diệt.

KHÓI HƯƠNG TAN

Tối hôm nay muôn sao bơi nhấp nhánh.
Sông Mê Hà đưa đầy sóng triền miên...
Thuyền anh buông lững lơ trong hiu quạnh,
Tới em chưa, đã tới bến lòng em ?

Mộng yên ương đang khi tim rào rạt,
Thuyền anh neo đậu trước bến Hàn giang.
Nhưng yên ương khi trăng sao bàng bạc,
Biển mất rồi, anh thấy khói hương tan.

XUÂN NHƯ Ý

1847

*C*HO mau lên! dồn ánh nguyệt vào đây... Lời
thơ ta sẽ sáng trưng như thất bảo. Tình cảm
ta sẽ nóng ran như mặt trời. Ý tứ ta sẽ cao cường
hơn ngọn núi.

Lạy Chúa Trời tôi! Hãy ban cho tôi hằng hà sa
số là ơn lành, ơn cả... Thơ tôi sẽ rất no, rất ớn,
rất nư, trọng vọng như tài hoa, cao sang như nhân
dức, chói chan vô vàn phước lộc...

Ôi! Trời hạo nhiên đây không phải là công trình
châu báu của Người sao!

Lòng vô lượng đây không phải do phép tắc màu
nhiệm của Đấng Vô-thĩ Vô-chung?

Đưa ra, nào là nhạc thơm, hương gấm, mộng
ngọc và hoa trinh bạch, đàn ly tao, tranh tuyết
phẩm...

Đưa ra, nào là gió chia biệt, trăng đoàn viên,
chim tứ chiến, mây giang hồ, và nào là trời thanh
sắc, lòng nhũ hương, niềm mộc được.

Vẫn là chưa bura, chưa đã, chưa nguôi được chỉ
muôn sao ! . . .

Phải mời cho được XUÂN THIÊN ra đời. . .
Bình an cả và thiên hạ. . .

Vi chưng muôn xuân là lương thực ngon ngọt,
mĩ vị, ánh xuân là nguồn tư tưởng thơm tho, tinh
khiết, khí xuân là mạch trường sinh bất tử, tinh
xuân là cung cầm nguyệt mê ly, tuổi xuân là NGỌC
NHƯ Ý, tên xuân là DẠ LAN HƯƠNG.

Và xuân là phong vị thái hòa của năm muôn
năm, trời muôn trời, châu lưu trên thượng lằng
không khí, bàng bạc cả giải Hà Sa, chen lán vô
tận hồn tạo vật. . .

Loài người hãy tận hưởng một hơi cho đã ngán
và cao rao danh cha cả sáng.

Và loài người hãy cảm ơn Thi nhân đã đồ hết

bao nhiêu nguồn máu lệ, đã từng uống mật đắng
cay trong khi miệng vẫn tươi cười sốt sắng...

Hãy cầu nguyện bằng trăm kinh mây gió.
Hãy dâng cho một tràng chuỗi trắng sao...

Thi nhân sẽ vừa say sưa, vừa điên cuồng, ọc ra
từng búng thơ sáng láng, phương phi như một mùa
XUÂN NHƯ Ý.

Viết tại Qui-nhơn trong một ngày rất say,
rất dại và rất nhớ, rất thương.

HÀN MẶC TỬ

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..

RA ĐỜI

Một chiều xanh, một chiều xanh huyền hoặc,
Sáng bao la vẫy lút cõi thiên không.
Xuất thế gian chưa cò tại trong lòng,
Muôn ý tứ say chìm nơi bất giác;
Hương cảm dỗ mê người trong khoái lạc.

A! A! A!

Thiên địa đắm hoang mang...

Là đương khi thờ lạy cả Thiên Đàng,
Bay những tiếng tung hô thánh đức,
Muôn thần phẩm trong lảng lảng châu chực,
Ánh hào quang chan chói ngất lưu ly.

Ôi! cao sang khôn ví, trọng ai bì...

Trên nước cả có vô vàn châu báu.

Trí rất ngớp, bởi chưng xuân hồn hậu

Đã ra đời, theo lệnh của Ngôi Hai...

Ôi! thánh tai, thánh tai và thánh tai!

Cả trời bỗng nổi lên muôn điệu nhạc
Rất trọng vọng, rất thơm tho, man mác,
Rất phương phi, trên hết cả anh hoa!
Xuân ra đời...
Điềm ngọc ấm như ngà,
Thơ có tuổi và chiêm bao có tích,
Và tâm tư có một điều rất thích,
Không nói ra vì sợ bớt say sưa.
— « Chàng ơi ! chàng ơi ! Sự lạ hôm qua,
Mùa xuân tới mà không ai biết cả... »

M. ĐIỀM LẠ

Đức tin thơm hơn ngọc,
Thơ bay rồi thơ bay...
Mau gò giai âm lại,
Sốt bớt nghĩa đương say.

Có tin thôn xa đến,
Có điềm lạ đêm nay :
Đóng cửa mười phương lại
Dồn ánh sáng vào đây.

Ngoài không gian rất mát
Chim thanh tước ra đời...
Nêu cao hơn tiếng nhạc
Múa hát sẽ xanh tươi...

Năm nay tôi thương tuổi,
Sai hẹn với người xa...
Năm nay xuân nhắc mãi :
Nước mắt liền ứa ra...

NGUỒN THƠM

Trí dương no và khí xuân dương khỏe,
Nhạc dương say và rượu vẫn còn thơm,
Nên muôn cánh thủy tiên chưa dám hé
Trong phút giây trân trọng của linh hồn.

Tiếng pháo đi : bao nhiêu kinh cầu nguyện
Đều dâng lên cho đến chín tầng mây.
Hơi xuân ấm mĩ vị hơn dạ yến,
Ta đem ươm trong ý vị đêm nay.

Ta cho ra một giòng thơ rất mát,
Mới tinh khôi và thanh sạch bằng hương.
Trời như hợp phải hơi men ngan ngát,
Đằm muốn ngời tinh lạc xuống mười phương.

Cả trời hồng diện diêu như bàu vớ:
Nên tiếng vang thắm dội đến thâm tâm,
Mà ta ngỡ đấng Tiên Tri muôn thuở
Giữa đêm nay còn đứng giảng Phúc Âm.

XUÂN ĐẦU TIÊN

Từ thời xuân ! từ thời xuân non nước !
Phút thiêng liêng nhuần gội ánh chiều quang.
Thiên hạ bình, và trời tuôn ơn phước,
Nhu triều thiên vờn lượn khắp không gian.

Ta há miệng cho nguồn thơm trào vọt :
Đường thơ bay sáng láng như sao sa...
Trên lụa trắng mười hai giòng chữ ngọc
Thêu như thêu rồng phượng kết tinh hoa.

Ta cao ngám động vô cùng thanh thoát !
Khiến chầu thần rung động thể tợ trăng
Toan ngắt đi trong cơn mê khoái lạc,
Mẹ dấu yêu liền vội đến tay nâng.

— « Đây, thi sĩ của đạo quân Thánh giá
Nửa đêm nay vùng dậy để tung hô,
Đề sớt cho cả xuân xuân thiên hạ
Hương mến yêu là lộc của lời thơ. »

XUÂN ĐẦU TIÊN

Mai sáng mai, trời cao rộng quá l
Gió căng hơi và nhạc lên mây.
Đôi lông cũng ấm như xuân ấm,
Chỉ có ao xuân trắng trẻo thay...

Mai này thiên địa mới tinh khôi,
Gió căng hơi và nhạc lên trời,
Chim khuyen hót tiếng đầu tiên hết,
Hoa lá hồ nghi sự lạ đời.

Trái cây bằng ngọc vỏ bằng gấm,
Còn mặt trời kia tợ khối vàng...
Có người trai mới im như nguyệt,
Gió căng hơi và nhạc lên ngàn.

— « Đây, lại si của đạo quân Thanh giá
Nửa đêm say vịnh đây đó tung hô,
Để sỏi cho cả xuân xuân thiên hạ
Hương thơm kêu là lộc của lời thơ. »

Thở ấy càn khôn mới dựng nên,
Mùa thơ chưa gặt tốt tươi lên,
Người thơ phong vận như thơ ấy
Nào đã ra đời ngọc biết tên.

Xuân gấm đầu tiên giữa Cõi Đời

Mùi thơm ngậy đại sóng con người!

Hãy hoan hô, lời cao như sấm :

— Vạn tuế, bay ơi! nắng rợp trời!

Ở phương Nam mãi mãi nhiệm bất ngàn đời!
Vi muôn kinh đôn độn cõi thơ
Thêm ánh lý sáng trung như hải đảo
Ta chấp bút lấy đại hoan hảo
Ngũm trùng cao, cầu nguyện trắng không gian
Đã vừa dâng vữa hiệp hồn xuân
Nó một lượt gần sang hơn Thượng Đế.

ĐÊM XUÂN CẦU NGUYỆN

Trời hôm nay bình an như nguyệt bạch,
Đường trăng xa, ánh sáng tuyệt vời bay...
Đây là hương quý trọng thắm trong mây
Ngời phép lạ của đức tin kiều diễm.
Câu tán tạ, không khen long cả phẩm :
Bút Xuân Thu mùa nhạc đến vừa khi
Khắp mười phương diễm lạ trở hoai nghi :
Cây băng gấm, và lòng sông toán ngọc ;
Và dầu hôm một vì sao liền mọc —
Ở phương Nam màu nhiệm biết ngàn mô !
Vi muôn kinh đồn dập cõi thơm tho,
Thêm nghĩa lý sáng trung như thất bảo.
Ta chấp hai tay lạy qui hoan hảo,
Ngửa trông cao, cầu nguyện trắng không gian
Để vừa dâng vừa hiệp bốn mùa xuân
Nở một lượt giàu sang hơn Thượng Đế.

Đã no nê, đã bura rồi, thế hệ
Của phượng trai mê mẩn khí thanh cao
Phượng hoàng bay trong một tối trăng sao
Mà ánh sáng không còn khiêm nhượng nữa ;
Đương cầu xin ọc thơ ra đường sữ,
Ta ngắt đi trong khoái lạc của hồn đau...
Trên chín tầng, diêu động cả trần châu
Dường sống lại muôn ngàn hoa phảm tiết,
Nhịp song đôi : này đây, cung cầm nguyệt
Ướp lời thơ thành phước lộc đường tu
Tôi van lơn, thăm nguyện Chúa Giê-Su
Ban ơn xuống cho mùa xuân hôn phối,
Xin thứ tha những câu thơ tội lỗi
Của bàn tay thi sĩ kẻ lên trăng :
Trong bao đêm xao xuyên vũng sông Hằng.

NHỚ THƯƠNG

Trăm ngàn nghề bay trong lãnh cung
Xuân thơm bối rối ngọt vô cùng ;
Ôi chao, Thánh thượng vô tâm quá,
Lòng thiệp buồn như một tấm nhung.

Ở đây châu báu vô tri hết,
Pho sách quần phương lộ ý nhiều...
Hãy tìm cho được hoa cung cấm
Xem thử tên hoa có mỹ miều.

Ngoài kia xuân đã thắm duyên chưa ?
Trời ở trong đây chẳng có mùa,
Không có niềm trăng và ý nhạc,
Có người cung nữ nhớ thương vua...

Đừng ai nhắc nhở đến xuân trong ;
Vô số là xuân chiếm mọi lòng.
Mỗi người đều có xuân riêng cả
Thiếp viết xuân trên mảnh lụa hồng...

THÁNH NỮ ĐỒNG TRINH MARIA

Như song lộc triều nguyên : ơn phước cả,
Dâng cao dâng thần nhạc sáng hơn trăng.
Thơm tho bay cho đến cõi Thiên Đàng
Huyền diệu biến thành muôn kinh trọng thể.
Và Tổng lãnh Thiên thần quý lạy Mẹ
Tung hô cầu đường hạ ngợp châu sa.
Hương xông lên lời ca ngợi sum hòa :
Trí miêu duệ của muôn vi rất thánh.

Maria ! Linh hồn tôi ơn lạnh !
Run như run thần tử thấy long nhan,
Run như run hơi thở chạm tơ vàng...
Nhưng lòng vẫn thấm nhuần ơn triu mến.

Lạy Bà là Đấng tinh truyền thanh vẹn
Giàu nhân đức, giàu muôn học từ bi,
Cho tôi dâng lời cảm tạ phò nguy
Cơn lâm lụy vừa trải qua dưới thế.
Tôi cảm động rưng rưng hai hàng lệ :

Giọng thao thao bất tuyệt của nguồn thơ.
Bút tôi |reo như châu ngọc dền vua ;
Trí tôi hớp bao nhiêu là khí vị...
Và trong miệng ngậm câu ca huyền bí,
Và trong tay nắm một nắm hào quang...

Tôi no rồi, ơn vô lộ hòa chan
Tấu lạy Bà, Bà rất nhiều phép lạ,
Ngọc như ý vô tri còn biết cả
Huống chi tôi là Thánh thể kết tinh.
Tôi ưa nhìn Bắc đẩu rạng bình minh,
Chiếu cùng hết khắp ba ngàn thế giới...
Sáng nhiều quá cho thanh âm vời vợi,
Thơm dường bao cho miệng lưỡi không khen.

Hỡi Sứ thần Thiên Chúa Gabriel,
Khi Người xuống truyền tin cho Thánh Nữ,
Người có nghe xôn xao muôn tinh tú ?
Người có nghe náo động cả muôn trời ?

Người có nghe thơ mẫu nhiệm ra đời
Đề ca tụng, — bằng hoa hương sáng láng
Bằng trăng hạt, bằng Sao Mai chiếu rạng
Một đêm xuân là rất đổi anh linh ?

Đây rồi ! đây rồi ! chuỗi ngọc vàng kinh.
Thơ cầu nguyện là thơ quân tử ý
Trượng phu lời và tông đồ triết lý
Là Nguồn Trăng yêu mến Nữ Đồng Trinh,
Là Nguồn Đau châu lụy Nữ Đồng Trinh...

Cho tôi thắp hai hàng cây bạch lạp,
Khởi nghiêm trang sẽ dâng lên tràn ngập
Cả hàn giang, cả màu sắc thiên không
Lút trí khôn và ám ảnh hương lòng
Cho sốt sáng, cho dề mê nguyên ước...

Tấu lạy Bà, lạy Bà đầy ơn phước,
Cho tinh tôi nguyên vẹn tợ trăng rằm
Thơ trong trắng như một khối băng tâm
Luôn luôn reo trong hồn, trong mạch máu ;
Cho vỡ lở cả muôn ngàn tinh dầu,
Cho đê mê âm nhạc và thanh hương,
Chim hay tên ngọc, đá biết tuổi vàng,
Lòng vua chúa cũng như lòng lê thứ.
Sẽ ngậy ngát bởi chưng thơ đầy ứ
Nguồn thiêng liêng yêu chuộng MẸ SÀU BI.

Phượng Tri ! Phượng Tri ! Phượng Tri !
Phượng Tri !

Thơ tôi bay suốt một đời chưa thấu,
Hồn tôi bay đến bao giờ mới đậu
Trên triều thiên ngời chói vạn hào quang ?

NÀY ĐÂY LỜI NGỌC SONG SONG

Này đây lời ngọc song song,
Xin dâng muôn sóng tơ đồng vui vui.
Xin dâng này máu đang tươi,
Này đây nước mắt đọng cười theo nhau.
Mới hay phong vị nhiệm mầu,
Môi chưa nhấp cạn mạch sâu đã tuôn.
Ờ Địch ơi ! lệ có nguồn,
Hãy chia bớt nửa nỗi buồn sang tôi.
Hôm nay trời lửng lơ trời
Giòng sông ánh sáng sẽ trôi hoa vàng.
Tôi ngồi ở bến Hàn Giang
Khóc thôi mây nước bàng hoàng suốt đêm.

SAY CHẾT ĐÊM NAY

Trời hàn giang đêm nay không sóng,
Lòng cô liêu đờng vọng làm chi ?
Gió đông đoài gặp tình si,
Ôi chao quẩn quít nói gì nhớ thương.
Trăng cồ độ hết vương cảnh trúc
Hẹn đoản viên tinh thật chiêm bao.
Đêm nay lại giống đêm nào,
Nhấp xong chum rượu buồn vào đến gan.
Say thôi lại muốn Nàng nâng đỡ,
Nhưng Nàng xa từ thuở vu qui.
Nhớ lại rồi, quá sầu bi,
Lệ rơi vào rượu, hàng mi lơ dờ...
Ta là khách bơ vơ phàm tục,
Nhớ cầm trăng cung bực tiêu tao.
Không ai trang điểm má đào,
Cho ta say chết đêm nào đêm nay.

PHAN THIẾT ! PHAN THIẾT !

Nhớ khi xưa ta là chim phượng hoàng
Vỗ cánh bay chín tầng trời cao ngất...
Bay từ Đào Ly đến thời Đâu Suất ;
Và lùa theo không biết mấy là hương...
Lúc dằng vân gặp ánh sáng chặn đường,
Chạm tiếng nhạc, va nhằm thơ thiên cổ...
Ta lồi đình thấy trăng sao liền mờ :
Sao tan tành rơi xuống vũng chiêm bao,
Trăng tan tành rơi xuống một cù lao
Hóa dài diện đã rất nên tráng lệ.
Ở ngôi cao, ngược mắt ra ngoài bề
Phong lưu ghê, sang trọng chẳng vừa chi.
Ta mê man như tới chốn Phụng Tri
Ở mãi đây không về Thiên Cung nữa.

Nhưng phép lạ ! có một vi tiên nữ
Hao hao như nường nguyệt cõi Đào Nguyên.
Ta đắm mê trong ánh sáng trần duyên
Và van lạy xin cô nường kết ngãi ;
Mĩa mai thay cho phượng hoàng si dại
Là ta đây đương ở kiếp muôn chim...
Trở lại Trời tu luyện với muôn đêm
Hớp tinh khí lâu năm thành chánh quả.
Ta trở nên như ngọc đàng kim mã
Rất hào hoa, rất phong vận : Người Thơ...
Ta là trai khí huyết ước ao mơ
Người thực nữ sanh giữa thời vô thượng,
Rồi ngậy dại nhờ thất tinh chỉ hường,
Ta lang thang tìm tới chốn Lầu trang

ĐỪNG CHO LÒNG BAY XA

Lầu Ông Hoàng, người thiên hạ đồn vang.
Nơi đã khóc, đã yêu thương da diết...
Ôi trời ôi ! là Phan Thiết ! Phan Thiết !
Mà tang thương còn lại mảnh sao rơi...
Ta đến nơi — Nường ấy vắng lâu rồi.
Nghĩa là chết từ muôn trăng thế kỷ ;
Trăng vàng ngọc, trăng ân tình, chưa phỉ !
Ta nhìn trăng khôn xiết ngậm ngùi trăng.
Ta vãi tung thơ lên tận sông Hằng,
Thơ phép tắc bỗng kêu rêu thổng thiết
Hỡi Phan Thiết ! Phan Thiết !
Mi là nơi ta chôn hận nghìn thu,
Mi là nơi ta sầu muộn ngắt ngư...

ĐỪNG CHO LÒNG BAY XA

Thượng thanh khí tiết ra nguồn tinh khí
Xa xôi đời trăng mọc nước Huyền Vi,
Đây Miên trường, đây Vĩnh cửu, Tề phi !
Cao cao vượt vơi hai hàng bóng vía.
Trời nhật nguyệt cầu vòng bắc tứ phía,
Ôi Hoàng hoa, hồn phách đến nơi đây.
Hương ân tình cho kết lại thành giây
Mong manh như lời nhớ thương hàng triệu.
Đàn cung bực gió dồn lên âm điệu,
Sững lòng chưa ? Say chấp cả thanh bai.
Sang chơi thôi, sang chơi thôi ! mà ai,
Thu dây rồi, bước lên cầu Ô Thước,
Sao ! Vàng sao rơi đầy trên sóng nước,
Đừng ngã tay mà hứng máu trời sa.
Thôi kéo về đừng cho lòng bay xa...
Thu vườn này, thu vườn ra như ý...
Mau rất mau trong muôn hoa kiều my,
Mùa rất trai và ánh sáng rất cao.
Đừng nói buồn mà không khí nao nao,
Đề trời vơi này bông trắng lá gió,

Đề phiêu phiêu, này, tờ thơ vàng võ,
Đề dầm dề hạt lệ ta đôi ta.
Tầng thượng tầng lâu đài ngọc đơm ra,
Khói nhạt nhạt xen vô màu xanh biếc.
Tiếng huyền dịch gò theo tia yển nguyệt
Đầy đưa dài hơi ngào ngọt trăm mơ,
Thình khồng tan như bảo ảnh hư vô,
Giải Ngân Hà biển theo cầu Ô Thước
Và ước ao và nhớ nhung lẫn lượt
Đắm im lìm trong mườn tượng buồn thiu.

Đã phiên dịch này, từ vàng vôi.
Đã đem đi đặt ở la đời ta.
Tặng thưởng tăng lần đại ngọc đem ra.
Khởi nhợt nhạt xen vô màu xanh biếc.
Tiếng huyên diệu gõ theo tia yên người.
Đầy đư đại hội ngọc ngát trăm nơi.
Thỉnh không tan như báo ảnh hư vô.
Giải Ngân là điển theo căn ở trước.
Và nước sông nhỏ như sương lần lượt
Đâm im lìm trong một lượng biển trời.

XONG TẠI NHÀ IN TRUNG - BẮC
107, PHỐ HÀNG BUỒM, HÀ NỘI
XONG NGÀY XX THÁNG TÁM TÂY
NĂM MCMXXXII

XONG TAI NHA IK THUNG - BAC
TU, PHU HANG PHUM, HANOI
XONG NGANG THANG TAM TAY
NAM 1954

